

man være ganske ærlig, maatte man vel sige til sit Barn: Ja, det er, fordi jeg er et skrøbeligt Menneske, der ligger under for en daarlig Vane. Men ogsaa det vil man nødig sige, og der er al Sandsynlighed for, at han vil svare saadan noget som dette: Saa længe man er Barn, maa man ikke bruge den Slags Ting, men naar man bliver voksen og faar bedre Forstand, kan man godt tillade sig en saa daarlig Vane som at ryge Tobak. Jeg tror, det vil være uhyre vanskeligt at faa Børn til at forstaa det skadelige ved Tobaksrygning, saa længe den er saa almindelig overalt og hos alle. Blandt Forældrene er der den mest mærkværdige Opfattelse af denne Rygning. Der kom saaledes en Dag en Kone ind til mig og skulde have en Æske Cigaretter, og da jeg spurgte, om det skulde være til Damer eller Herrer, sagde hun: Nej, det skal være til Drengen, for nu er det jo forbudt at ryge ude, men naar jeg køber nogle Cigaretter til ham, og han ryger dem hjemme, saa er der ingen, der kan gøre ham noget. Vi se, ved Konfirmationen faar en Konfirmand ikke sjælden 3—4 Ravrør og 3—4 Cigarfuderaler fyldte med Cigarer og Cigaretter, og maaske føler vedkommende det næsten som en Pligt overfor den ædle Giver at møde Dagen efter paa Gaden med Ravrør og lang Cigar, han er næsten tvungen til at ryge. Saa længe der er en saadan Opfattelse ude blandt Befolkningen, vil det være umaadelig vanskeligt at faa vakt Forstaaelsen af, at man her staar overfor noget skadeligt, selv for Børn, og skulde man gaa til det, som den ærede sidste Taler antydede, at forbyde Salget, saa maatte man ganske naturligt ogsaa forbyde Automaterne. Det kan jo ikke nytte, jeg siger Nej til en Pakke Cigaretter i Butikken, naar vedkommende Dreng kan gaa ud og stikke 5 Øre i en Automat, og det ærede Medlem for Slagelse mente da ogsaa, at man godt kunde forbyde Automaterne, i alt Fald Cigarettautomaterne. Men her maa vi erindre, at mange Tobakshandlere have Automater til et Beløb af henimod 1,000 Kr., hvoraf en stor Del saa skal kasseres og en anden Del laves om. Man bliver da nødt til, synes jeg, at give de Mennesker Erstatning, fordi man forbyder dem Ting,

man en Gang har givet dem Lov til at have. Man kunde ikke saadan uden videre nedlægge Forbud mod at sælge, hvorved man dels berøvede dem den Forretning, de have ved at sælge fra Automater, og dels paaførte dem Tab ved, at de maatte kassere deres Automater.

Jeg tror derfor ikke, det nytter stort med disse Forbud. Vi have jo allerede nu Antirygerforeninger, som for Resten ikke tælle saa faa Medlemmer. Ved Roskilde Latinskole er der en saadan, der tæller et Par og tyve Elever, og de arbejde kraftigt paa at gøre Folk begribeligt, at det er en skadelig og daarlig Ting at bruge Tobak. Jeg tror derfor, at man ligesom ved Afholdsforeninger skal overlade til det private Initiativ at tage Affære, maaske i Forbindelse med det, som er blevet foreslaaet, Udgivelse af et godt oplysende Skrift om Tobakkens skadelige Virkninger. Disse Ting i Forening vilde sikkert bidrage til, at man blev lidt mere varsom med Tobaksrygningen end hidtil, og hvis man dernæst med Justitsministeren som Eksempel kunde stille i Udsigt, at de Dreng, der undlode at ryge, havde en Chance mere for at blive Ministre, vilde det sikkert være af overordentlig stor Virkning.

Jeg mener derfor, at her som overalt, hvor vi staa overfor Ting, der ere skadelige, skal man ikke gribe til Forbud; thi saa længe Tobakken er i saa almindelig Brug blandt Mænd, og i mange Tilfælde ogsaa blandt Kvinder, vil man ikke naa stort ved denne Moralpræken overfor Børnene om Tobakkens Skadelighed. De ville forbavset spørge: Hvorfor i al Verden ryge de voksne, de fornuftige, naar det er saa umaadelig galt? Jeg vil derfor, idet jeg slutter, sige, at hvis vi kunde faa et godt oplysende Skrift om Tobakkens skadelige Virkninger, samtidig med at vi maaske støttede det private Initiativ i dets Arbejde mod Tobaksrygningen, tror jeg, vi vilde have naaet alt, hvad der overhovedet kan naas paa dette Omraade.

Lange: Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller), til Dels støttet af det ærede Medlem for Hurup (Kierkegaard), siger, at naar man i Rigsdagen ikke vedtager denne Lov, bliver